

מתוק מדבש

כניסת השבת – 16.05
יציאת השבת – 17.15
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 17.36
(אופק חדרה)

שנה תשיעית – גיליון 339
פרשת וישלח תשפ"ג

יום שישי בשעה 15.05 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 14.30 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 15.30
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
ברוכים הבאים בשבת

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א

פסתי הכנסת 'פית יוסף' ו'אפת אחים' אצנת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

וצריך להבין שזו עצת היצר הרע ועל האדם להתחזק ולא ליפול חלילה. משל למה הדבר דומה? לסוחר שעומד בחנותו ביום השוק ולא שם לב שגנבים אורבים לו מבחוץ ושלוחים נער שיחטוף איזה שהיא חפץ מהחנות ויברח, כדי שהסוחר ירדוף אחריו ואז הם ייכנסו וישללו שלל רב מהחנות הנטושה. ואולם, סוחר חכם לא נגרר לרדוף אחר הנער אלא עומד על משמר חנותו וכך הסחורה נשארת לפליטה. וזה שרמז כאן הכתוב 'אם יבוא עשו' הוא היצר הרע 'אל המחנה האחת והכהו' ע"י שיכשיל את האדם באיזה חטא ח"ו, לא יתיימש האדם מהכישלון שנכשל אלא יפעיל את ראשו 'והיה המחנה הנשאר לפליטה' להכשיר מעשיו מכאן ולהבא וממילא יתוקן מה שעבר. **מתוק מדבש!**

עם לבן גרתי... (לב', ה')

רש"י: גרתי בגימטריא תרי"ג, כלומר, עם לבן הרשע גרתי, ותרי"ג מצות שמרתי, ולא למדתי ממעשיו הרעים. ויש לשאול: כיצד יעקב מתפאר בכך ששמר תרי"ג מצוות ולא למד ממעשי לבן? מסביר הרב יהודה יוספי שליט"א ע"פ מעשה שאירע לו: יום אחד נסעתי באוטובוס בין עירוני. והנה, לאורך כל הנסיעה הנהג היה מרוכז בכביש, אבל בשעה שעצר ברמזור, היה מוציא את העיתון, מניח על ההגה וקורא. כאשר התחלף לירוק שוב נסע וכאשר הגיע לצומת נוספת מרומזרת שוב המשיך בקריאה מהמקום בו הפסיק קודם לכן. אז קודם כל צריך לומר שזה מסוכן ואין לעשות כן!!! אבל הרב יוספי למד מזה מוסר ואמר: 'תראו איזה התמדה ואיזו מסירות הייתה לנהג הזה בקריאת העיתון בלי להפסיד אפילו 20 שניות מיותרות!!! אם אני הייתי מקפיד כך ללמוד תורה בכל הזמנים הפנויים שלי הייתי כל שנה מסיים ש"ס כמו רבי חיים קנייבסקי זצ"ל. וזה שאומר יעקב: אמנם שמרתי אצל לבן תרי"ג מצוות אבל הבעיה שלי ש'לא למדתי ממעשיו הרעים' שהרי איזו דבקות הייתה לו בעבודה זרה שלו שכאשר שמע שהם נעלמו רדף אחרי יעקב כדי להשיבם. **מתוק מדבש!**

לפנינו הפצלת הראש' מילתא דקדיחותא
סיפס אחד הציץ לחצר מיון עט דימוס במצת, אכא
אותו החופס 'מה קרה?' אמר: 'לא הצלחתי לפתוח את
הדלת de הפית'. 'ומה זה קשור למצת?' אנה הפצוץ:
'אנא se תמיד הייתה אומרת לי: 'אויקו, ככל פצוץ
שתתקל, תמיד תפוצץ את הראש'

עזים מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים' (לב', טו')

דרש 'בעל הטורים' זיע"א: 'כל הפסוק מסיים במ"ם לפי שכל הבהמות ששלח לו (יעקב לעשו) היו בעלי מומים'. ומה היה המום שלהם? אומר בעל ה'קהילות יצחק' שכולם היו טריפות, דהיינו בעלי מום באחד האיברים הפנימיים. ואיך יעקב ידע על המומים הפנימיים והנסתרים? התשובה היא: ע"פ מה שמובא ב'דרכי משה' (יורה דעה לה'): 'סימן לבהמה טמאה - שיעביר השוחט את ידו על ראש הבהמה, אם תשפיל ראשה, ודאי כשרה היא ואם לא - טריפה'. וזהו שנאמר (לב', יד) 'ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו' שיעקב העביר את ידו על ראש הבהמה, אם הורידה את ראשה בהכנעה, סימן שהיא כשרה ונקייה מטריפות, אבל אם הייתה מרימה את ראשה היה זה סימן שהיא טריפה. וכאן טמון מוסר נוקב: איך נוכל לזהות אדם כשר ואדם בעל מום (רוחני)? התשובה היא: ע"י בדיקה כיצד הוא מגיב למצבים שבהם הקב"ה 'מעביר מעליו את ידו', בייסורים או בניסיונות? אדם שמוריד ראשו בהכנעה ושב בתשובה ומקבל את הדין באמונה זהו אדם כשר. ואם לא הרי שזהו אדם בעל מום. **מתוק מדבש!**

וירא כי לא יכול לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב (לב', טז)
המלאך היה כידוע שרו של עשו שהוא השטן והיצר הרע. כיוון שכך הוא ניסה למצוא חטאים ביעקב שעל ידם הוא יקטר עליו, אבל הוא לא מצא כלום זולת חטא אחד והוא

ויהי לי שור וחמור... (לב', ו')

מדוע יעקב לא מזכיר שיש לו גם גמלים? הרי בהמשך אנו רואים שהוא שלח לעשו גם גמלים? עונה נפלא ה'משך חכמה' זיע"א: **הקדמה:** לשור ישנם שני סימני טהרה, הוא גם מעלה גרה וגם מפריס פרסה. לעומתו לחמור ישנם שני סימני טומאה, הוא לא מעלה גרה וגם לא מפריס פרסה. שונה משניהם הוא הגמל, מצד אחד יש לו סימן טהרה בכך שהוא מעלה גרה, אך מאידך יש בו סימן טומאה בכך שהוא לא מפריס פרסה. יעקב מצהיר ואומר: תגידו לעשו 'ויהי לי שור וחמור' אצלי בבית יש הפרדה מוחלטת בתחום חינוך הילדים בין טוב מוחלט לרע מוחלט. אין מצב שאני אחשוף את ילדי לתכנים רעים אפילו אם יתכן שיש בהם גם מעט תועלת... וכל יהודי צריך לומר: מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב... **מתוק מדבש!**

ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה... (לב', טז')

בעל ה'דברי ישראל' לומד מהפסוק הזה יסוד גדול בעבודת ה' בשם רבי יחזקאל מקאזמיר זצ"ל: לעיתים האדם נכשל בעבירות מסוימות וכתוצאה מכך הוא נכנס לעצבות ולייאוש ח"ו שמובילים אותו לשקוע בעבירות קשות (ל"ע)

כיבוד אב ואם שבזה יעקב לרום מעלתו היה לקוי כיוון שנעדר מהורים קרוב לכב' שנים.
לפי זה מסביר הרב דוד חבושה (נשלח לרב שלמה לוונשטיין שליט"א) נאמר 'ויגע בכף ירך יעקב' שהרי הבן הוא רגל האב ובאמת בזה הצליח השטן לקטרג על יעקב ולכן נאמר 'ותקע כף ירך יעקב'
ואולי בגלל הקטרוג הזה נענש יעקב בכך שבנו ייעדר ממנו במשך כב' שנים. **מתוק לעצמי!**

וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל לשמי ויברך אותו שם (לב', ל')

מדוע המלאך לא אמר ליעקב את שמו?
בעל ה'רמתיים צופים' מבאר שהמלאך רמז ליעקב את שמו 'יעקב' בגימטרייה 182 והמלאך שינה את שמו ל'ישראל' שזה 541. ולכן בתשובה לשאלתו של יעקב - הגידה נא שמך, אמר לו המלאך 'למה זה תשאל לשמי?' הרי מהשם החדש שנתתי לך תוכל לדעת את שמי. ואיך? אם תוריד את הגימטרייה של 'יעקב' שמך הישן (182) משמך החדש 'ישראל' (541) תמצא שההפרש הוא 359 שזה בגימטרייה 'שטן' וזהו שמו של המלאך. **מתוק לעצמי!**

תירוץ נוסף מתרץ ר' שלום שבדרון זצ"ל בשם רבו ר' לייב חסמן זצ"ל בעל ה'אור יהל': יעקב ביקש לדעת את שמו דהיינו את המהות שלו, איך הוא מצליח לפתות ולהחטיא בני אדם? אמר לו המלאך כלי הנשק שלי הוא 'למה זה תשאל'

והסביר זאת הרב במשל נפלא: אדם כפרי הגיע לראשונה בחייו לעיר הגדולה, ראה אולם קולנוע ונכנס פנימה, בדיוק אז הוקרן סרט, האולם היה מלא, והוא נאלץ לשבת בשורה האחרונה, כיוון שהוא לא ראה כל כך טוב מהמקום הרחוק החליט לקום ולהדליק את האור.

מיד החלו הצופים לצעוק לעברו 'הלו! תכבה מיד את האור' והוא עונה להם 'סליחה, אבל אני לא רואה כלום'. אחד הצופים קם וצעק 'סליחה, כאן רואים רק בחושך!' הנמשל: היצר הרע מחטיא את האדם ע"י למה זה תשאל? תחיה בלי חשבון. וכדי לנצחו אנחנו צריכים לשאול את עצמנו מה תפקידי בעולם? למה באתי לכאן? מה אקח איתי? מה אענה ביום הדין? ועוד... **מתוק לעצמי!**

והוא עבר לפניו וישתחו ארצה שבע פעמים (לג', ג')

מדוע השתחוה יעקב לעשו?
מובא בזוהר הקדוש ר' אלעזר פתח ואמר 'כי לא תשתחוה לא-ל אחר' וכי יעקב שהוא הבחיר שבאבות שנבחר חלק שלם לקב"ה ונתקרב לו ביותר איך השתחוה לאותו רשע עשו שהוא בצד א-ל אחר?

והתשובה: מה שנאמר 'והוא עבר לפניו' מאי והוא? זה השכינה העליונה שהייתה הולכת לפניו שהיא השמירה העליונה שהייתה משמרתו, כיוון שראה אותה יעקב אמר עתה הגיע השעה להשתחוות אל הקב"ה שהיה הולך לפניו... אשריהם הצדיקים שכל מעשיהם שעושים הם בשביל כבודו של ריבונם... **מתוק לעצמי!**

ויבואו על העיר בטח ויהרגו כל זכר (לד', כה')

רש"י: בטח - מדרש אגדה: בטוחים היו על כחו של זקן ורבינו האלשיך הקדוש ביאר: 'ויש לומר שבאו בטח באשר לא מחו אנשי העיר תחילה, כי אשמתם רבה יותר משכם אשר יצרו תקפו ומאביו שהיה נוגע בדבר'
כלומר בני יעקב היו בטוחים יותר בהריגת כל הזכרים בעיר יותר מאשר בהריגת בעל העבירה עצמו כי החוטא יצרו תקפו אבל כל אותם שיודעים ואינם מוחים אשמתם רבה יותר שהרי אין יצרם תוקפם... **מתוק לעצמי!**

רציון וסיפור - האנחה הנכונה על מילואי התורה

ונקומה ונעלה בית א-ל (לה', ג')

מסביר הרב מרדכי אליהו זצ"ל (דברי מרדכי) את לשון הפסוק בדרך רמז: יעקב אבינו מדרך את בניו ואת זרעו אחריו שתמיד צריך להתקדם ולהוסיף במצוות כמו שנאמר (ל"ג, ג) 'ויעקב אהב את יוסף' כדברי חז"ל (ויקרא רבה י"ט, ב'): 'מי שלמד משנה אחת - יוסיף עוד, מי שלמד דף אחד - יוסיף עוד, וכך יעלה ויתעלה מחיל אל חיל, להגביר חיילים לתורה'. לכן אמר יעקב אבינו 'ונקומה ונעלה': 'נקומה' לא נעצור במקום ואז: 'נעלה' במסילה העולה בית - אל.

ובענין זה סיפור מדהים (גיליון 'השגחה פרטית' הובא בדרשו): לי ולידידי, יש קביעות ללימוד בחברותא מדי ערב. במוצאי שבת פרשת וירא, התקשרתי לחברותא שלי אחרי השיעור בדף היומי, והזמנתי אותו לבוא ללמוד אתי, כדרכנו. השעה כבר הייתה עשר בלילה, והוא ענה לי: 'אני עייף, ורוצה ללכת לישון'.

באותו ערב התבטלה הקביעות שלנו, וזה ציער אותי. למחרת סיפר לי ידידי מה באמת הוא רצה לעשות אתמול. במוצאי שבת לא היה לו כוח בשביל ללמוד, אבל בשביל עניינים אחרים כן היה לו כוח. הוא סופר סת"ם, ורצה באותו זמן לכתוב מזוזה. הוא כתב מזוזה שלימה, וכשהוא מלא בסיפוק הוא עובר על הכתוב ומגלה טעות חמורה: במקום לכתוב 'ושנתתם', הוא כתב 'ושנתתם'. ההלכה היא שכאשר יש טעות במזוזה, יש למחוק את הטעות ואת כל מה שנכתב אחריה, ולכתוב שוב מאותו המקום, כיון שהכתיבה חייבת להיות לפי הסדר.

יוצא שחלק גדול מהזמן שהשקיע בכתיבת המזוזה הלך לריק, כיוון שעליו לשבת ולכתוב שוב מהטעות ואילך. 'אתה רואה כמה הקב"ה אוהב אותי?' התלהב חברי סופר הסת"ם, 'אני שיניתי מהנוהג הקבוע ללמוד אתך בחברותא, ואמרתי לך שברצוני לישון - שלח לי ה' סימן משמים, ש'ושינתתם' השתנתה והתחלפה ב'ושנתתם', מלשון שינה'.

נראה שדווקא חוסר ההצלחה בכתיבת המזוזה, היא ההצלחה הגדולה, לקבל הארה כל כך נפלאה על חשיבות שעה של לימוד תורה.

ה' יצננו לצלח מלכות וזכרונות פנים וחתנים צלח
תורה אמן!

שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוסס בן גזרה ז"ל ואמי מורתני גיטה בת מנטה ז"ל
מורי המיר ר' עמרם בן רחל ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל / יהודית בת אסתר ז"ל
תמר בת מוזל ז"ל / מימון ספיר בן מוזל טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעיה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: דקל מלכה - להצלחה / אורי ישראל - רפ"ש / ליאנה בת גליסטיטו לפני בטן של קיימא / סוזן בת ימנה - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש / דוריאן הודיה בת נעמי ונועם חן בת שולה - רפואה שלימה